

Bij calamiteiten heeft het lesvoertuig meestal dekking voor het instructierisico en een ongeval- en schade-inzittenden. Het is echter onduidelijk of een arbeidsongeschiktheidsverzekering dekking biedt voor het geven van rijonderricht met optische en geluidssignalen. Tot nog toe heeft geen enkele verzekeringsmaatschappij daar antwoord op kunnen geven. Een bijzondere situatie die nader onderzoek verdient.

TUDSBEELD VAN 'TOEN'

Vroeger vond de opleiding tot bestuurder hulpverleningsvoertuig kleinschalig plaats. In de basis verzorgden politie- en ambulancediensten al diverse rijopleidingen. Veel (oud) dienders kennen de slipbaan te Enspijk nog wel. Met al die achterwiel-aangedreven voertuigen zoals de Kever, Transporter en Porsche van de toenmalige Algemene Verkeersdienst (AVD) te Driebergen (daarna KLPD en nu Landelijke Eenheid) was een intensieve rijopleiding absoluut noodzakelijk. "Dat je met zo'n voertuig niet zomaar de weg op kon was toen logisch, laat staan met hogere snelheden en OGS" zegt Chiel Kleijn, met ruime ervaring bij de Porschegroep van de destijds 'Algemene Verkeersdienst'. "De betreffende docenten waren zeer ervaren, ook in het lesgeven en hadden een grote verantwoordelijkheid. Met hun enorme kennis van voertuigtechniek en de rijkarakteristieken van het voertuig brachten ze je uitstekend bij hoe je veilig naar je inzet moest rijden. ABS bestond niet, dus je moest gedoseerd, net tegen de blokkeergrens aan, leren remmen om het voertuig nog enigszins bestuurbaar te houden" aldus Kleijn.

POLITIE ACADEMIE BAKERMAT

Ron Foppen, achtergrond bij de bedrijs-school OTC rijden, 15 jaar ervaring in het verzorgen van OGS rijopleidingen, examinator brandweerchauffeur en tevens oprichter van Ayonas, licht toe: "De Politie-academie is de bakermat van de rijopleidingen. Alle trainingen daar zijn in het kader van de taakuitvoering. Iedere agent maakt tijdens het rijden telkens weer een afweging tussen de opgedragen taak en de aanvaardbare risico's. De keuze en de verantwoordelijkheid om de vrijstelling RVV en optische en geluidssignalen te gebruiken weegt hij zorgvuldig af. Zijn handelingen moeten in verhouding staan tot het te bereiken doel. Dit noemt men subsidiariteit en proportionaliteit. Als het fout gaat moet hij zich immers verantwoorden bij de rechter. Een veroordeling komt hard

aan. Zeker bij rijonderricht. Instructie met OGS is dus niet zonder risico! Met betrekking tot rijonderricht zijn daar interessante uitspraken over te vinden. Voer maar eens in: ECLI:NL:RBDHA:2018:2891 of – als bestuurder voorrangvoertuig – ECLI:NL:RBAMS:2019:8507 (Zie ook Verkeersknooppunt 208 van december 2019).

BRANDWEEROPLEIDING

"De laatste jaren is de opleiding bij brandweer Nederland op veel punten verbeterd" zegt Corné Broere, rijdocent voor brandweerchauffeurs in regio Hollands-Midden met ruim 30 jaar ervaring in rijden met OGS.

Veel brandweerchauffeurs uit de 'oude' leergang zijn blij met de huidige ontwikkeling. Na een twee jaar durende pilot heeft het ministerie van I&M in 2015 besloten het oefenen op de openbare weg met optische en geluidssignalen onder voorwaarden structureel mogelijk te maken. Eén van de voorwaarden was dat de brandweer en de spoedeisende medische hulpverleningsdiensten een certificeringssysteem zouden opstellen waaraan rijinstructeurs die deze trainingen gaan geven aan moeten voldoen.

Dit certificeringssysteem is eind 2015 door Ambulancezorg Nederland/Brandweer Nederland vastgesteld. Hierin is IBKI aangemerkt als uitvoerende partij voor het theorie- en rijexamen OGS+. Het examen is alleen toegankelijk voor WRM bevoegde rijinstructeurs. De opleiding tot rijinstructeur OGS+ wordt aan de markt overgelaten. Omdat deze bevoegdheid niet in de WRM is geregeld verstrekt IBKI een afzonderlijke bevoegdheidspas OGS+.

THEORIE EN PRAKTIJKTRAINING

Broere vervolgt: "Voor het brandweerchauffeursdiploma volgen nieuwe chauffeurs nu theorie- en praktijklessen". Hoewel Broere dit een goede ontwikkeling vindt, plaatst hij wel enkele vraagtekens: "De rijdocenten bij de brandweer geven chauffeurs nu training in onder andere het rijden met OGS. Maar reflecterend op mijn eigen traject tot rijdocent OGS, merkte ik dat ik nog tekort kom. De didactiek in het WRM traject was voor mij onvoldoende. Na de opleiding docent/rijinstructeur miste ik nog inzicht op het gebied van operationeel rijden volgens de methodiek Politie Academie. Ook in het coachen van cursisten kwam ik tekort. Het oefenen in rijtechnieken bij hogere snelheden onder wisselende

Rob de Kleine, achtergrond bij de politie, 28 jaar ervaring met specialiserende rijopleidingen, een pedagogisch didactische aantekening (HAN) die al vele docenten heeft opgeleid, reageert uitgebreid:

"Inmiddels springen steeds meer opleiders op gepaste en ongepaste wijze in de markt voor OGS-opleidingen. Wij leiden slechts rijdocenten op die in dienst zijn van een hulpverleningsdienst en daarvoor rijopleidingen en trainingen gaan verzorgen.

Onze eigen rijdocenten hebben veel zo'n achtergrond en ruime ervaring met voortgezette en/of specialistische rijopleidingen. Wie als rijdocent voor PDS aan de slag wil doet altijd een assessment (waarbij al een groot deel afvalt) en de Docentenrijopleiding OGS+ volgen van drie weken. Pas na slagen volgt een aanstelling waarna nog een begeleidingstraject van enkele maanden volgt en wat een investering vraagt van ruim 20.000,00 euro. Wij nemen dus geen instructeurs aan met alleen een OGS+ bevoegdheidspas.

Rijinstructie geven aan hulpverleningsdiensten betekent immers dat je bijvoorbeeld naast een ambulancechauffeur met 20 jaar ervaring met optische en geluidssignalen kan komen te zitten. Instructie geven aan zo'n doorgewinterde hulpverlener betekent dat je goed boven de stof moet staan en moet kunnen demonstreren, beargumenteren, motiveren, instrueren, foutenanalyses maken, coachen en evalueren.

Je kijktechniek en verkeersinzicht moeten op hoog niveau zijn, evenals de voertuigbediening en – beheersing, alsmede de rijtechniek. Je moet in staat zijn om op basis van een vooraf bepaalde brancherichtlijn een rit met OGS en toepassing van de TON-methode feilloos te kunnen uitvoeren en ga zo maar door. Dat kun je van iemand met een 'stoomcursus' OGS+ echt niet verwachten. De professionele chauffeur van een hulpverleningsdienst zit trouwens ook niet te wachten op instructie door zo'n instructeur!"